

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Gåva av avverkningsrätt till skog

Besvär av hemmansägaren E. angående inkomsttaxering år 1955. — E. hade under 1954 till sin fader överlåtit en avverkningsrätt till skog å sin jordbruksfastighet mot en ersättning av 6.200 kr. Denna avverkningsrätt hade fadern i sin tur avyttrat för 14.415 kr. — TN, som ansåg skentransaktion föreligga, beskattade E. för hela sistnämnda beloppet. PN: ej ändring. — Hos KR yrkade E. att bli beskattad endast för beloppet 6.200 kr. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Värdet å avverkningsrätten då E. överlät densamma å sin fader understeg uppenbarligen icke det belopp, som fadern erhöll vid försäljningen, eller 14.415 kr. Överlåtelsen till fadern får därför anses hava utgjort försäljning till ett belopp av 6.200 kr och gåva till ett belopp av 8.215 kr. Då gåva av avkastning från fastigheten för E. medför skattskyldighet för inkomst till belopp motsvarande gåvans värde samt beloppet 14.415 kr således skolat i sin helhet tagas till beskattning hos E., lämnar RR besvåren utan bifall. (RR:s utslag den 7/6 1962.)

Anm.: Av RR:s skrivning framgår, att även den bortgivna delen av avverkningsrätten ansetts motsvara avkastning från fastigheten, varöver E. förfogat och som denne följaktligen måste skatta för. Grunden till beskattningen torde alltså inte vara att gåvan betraktas som en sken-

transaktion, vilket stundom hävdas, se t. ex. Geijer, Rosenqvist, Sterner Skattehandbok del 1 5:e uppl. sid. 55. En skentransaktion förutsätter att givaren i själva verket själv fått en skogslikvid som motsvarar den föregivna gåvans hela värde.

Lön till hemmavarande dotter i jordbruk

Besvär av TI angående hemmansägaren S:s inkomsttaxering år 1957. — S. var änkring och ägde en jordbruksfastighet om 8 har åker och 110 har skogsmark. Från och med den 1/3 1956 var fastigheten utarrenderad. S. yrkade avdrag för lön till en vuxen dotter med 600 kr och för fritt vivre till henne med 2.050 kr. — TN ansåg att dottern inte deltagit i jordbruksdriften och vägrade därför avdraget. — Hos PN uppgav S. att dottern hjälpt honom med arbete i skogen, bl. a. gallring, huggning av olika sorters virke, stängsel samt bränsle. Dottern hade även deltagit i visst arbete i samband med reparation av byggnader. — PN: ej ändring. — KR medgav avdrag med ett skäligt belopp av 500 kr. — Hos RR framhöll TI med hänvisning till 22 § KL, att avdrag icke vore medgivet för lön och underhåll åt arbetspersonal, som icke åtminstone huvudsakligen använts för jordbruket eller dess binnärningar. Då S. erhållit avdrag med 500

kr av hela kostnaden om 2.650 kr, hade avdrag alltså medgivits, oaktat den anställda icke huvudsakligen använts för jordbruket. Avdraget borde helt vägras enligt TI. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/5 1962.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1961 not. 582 (Skattenytt 1961 sid. 306).

Värdeminskning av spannmålstork

Besvär av godsägaren L. angående inkomsttaxering år 1955. — L. yrkade avdrag för värdeminskning av spannmålstork efter 15 % av anskaffningsvärdet, 27.594 kr. PN medgav emellertid avdrag med endast 5 %. — KR: ej ändring. — Hos RR yrkade L. i stället avdrag efter 10 % och framhöll, att i beloppet 27.594 kr ingick torkaggregat av plåt, värmepanna (plåtpanna), radiatorer samt fläktar och rör för spannmålstransport. De angivna inventarierna hade absolut icke 20 års varaktighet och var redan omoderna på grund av den snabba utvecklingen på området. Nu använde man "svävtorkar", planbottentorkar och fristående torkar. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 23/8 1962.)

Uppskrivning av inventarier i förhållande till taxeringsmässigt restvärde vid räkningsenlig avskrivning (felförning)

Besvär av Aktiebolaget F. angående inkomsttaxering år 1956. — Till den av bolaget uppgivna nettointäkten av rörelse hade PN lagt bl. a. ett belopp av 35.790 kr. Anledningen härtill var att bolaget, som tillämpade räkningsenlig avskrivning å inventarier, å *inventariers konto*

bokfört kostnader om tillhoppa 35.790 kr, vilka i själva verket utgjort anläggningskostnader för en *fabriksbyggnad*. — I besvär hos KR yrkade bolaget, att beloppet 35.790 kr inte skulle tagas till beskattning. Till stöd för yrkandet anfördes, att felförningen å inventariers konto av nämnda anläggningskostnader för byggnader icke påverkat avskrivningen å inventarier vid 1956 års taxering samt att felet sedermera i bokslut den 30/4 1958 rättats genom överföring av beloppet från inventariers konto till byggnaders konto. — KR: ej ändring.

RR yttrade i sitt utslag: Väl är i målet upplyst att i bolagets räkenskaper för beskattningsåret å inventariers konto felaktigt upptagits belopp om tillhoppa 35.790 kr, vilka avsett anläggningskostnader för byggnad, i följd varav vid beskattningsårets utgång bokförda värdet å inventarierna i rörelsen uppgått till ett 35.790 kr högre belopp än det taxeringsmässiga restvärdet å samma inventarier. Som emellertid PN icke, såvitt handlingarna i målet visa, återkallat rätten för bolaget att åtnjuta räkningsenlig avskrivning å inventarier och av handlingarna framgår, att sådan avskrivning av bolaget verkställts med lägre belopp än trettio procent av det taxeringsmässiga restvärdet å inventarierna, föreligga icke skäl att av nu berörda anledning beräkna nettointäkten till högre belopp än det deklarerade. (RR:s utslag den 29/8 1962.)

Anm.: Varken vid planenlig eller vid räkningsenlig avskrivning torde en uppskrivning av inventariervärdet utgöra skattepliktig intäkt men bör vid räkningsenlig avskrivning rätten till dylik avskrivning återkallas, se t. ex. Geijer, Rosenqvist, Sterner "Skattehandbok" del I sid. 246 (5:e uppl.).

Uppskrivning av handelsbolags tillgångar vid ombildning till enskild firma

Besvär av köpmannen A. angående inkomsttaxering år 1958. — A. var under tiden 1/1—den 31/7 1957 hälftendelägare i ett handelsbolag, som bedrev rörelse under firma F. & K. Den 5/8 samma år förvärvade han den andra hälften i bolaget. Bolaget likviderades och dess tillgångar överfördes per den 1/8 1957 till en av A. nystartad rörelse under firma V. I den ingående balansräkningen för firman V. för räkenskapsåret den 1/8—den 31/12 1957 upptogs de från bolaget överförda tillgångarna till ett sammanlagt värde av 29.900 kr, varav för varulager 10.900 kr, för inventarier 9.000 kr och för goodwill 10.000 kr. I den för handelsbolaget per den 31/7 1957 uppräntade balansräkningen hade sagda tillgångar upptagits till sammanlagt 22.304 kr, varav för varulager 9.637 kr, för inventarier 8.000 kr och för goodwill 4.667 kr.

PN, som med frångående av A:s deklARATION uppskattat A:s inkomst av handelsbolagets rörelse och av den nya rörelsen till vissa belopp, hade vid beräkningen av hans inkomst av handelsbolagets rörelse till beskattning upptagit bl. a. ett belopp av (29.900 — 22.304) 7.596 kr, avseende det belopp, varmed bolagets tillgångar uppskrivits vid överförandet av desamma å firman V. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/6 1962.)

Förvaltningsbolags — självt dotterbolag till byggnadsföretag — försäljning av aktier i fastighetsägande dotterbolag

Aktiebolaget X., som bedrev byggnadsrörelse, hade ett helägt dotterbolag Z. som hade till ändamål att äga och förvalta vär-

dehandlingar. Bolaget Z. ägde aktier i c:a tjugu dotterbolag, däribland aktiebolaget A., vilket i sin tur var ägare till en tomt å vilken aktiebolaget X. uppfört en kontors- och affärsbyggnad. Aktiebolaget Z. begärde förhandsbesked, huruvida Z. skulle beskattas för vinst som uppkom vid försäljning av aktierna i A. sedan dessa innehafts mer än fem år. — RN fann, att Z. enligt KL:s regler vore att anse som organisationsbolag för X. samt att aktierna i A. vore att anse som substitut för fastighet. På grund därav förklarade RN vinst vid försäljning av aktierna i A. utgöra skattepliktig inkomst av rörelse för Z. — RR lämnade Z:s besvär utan bifall. (RR:s utslag den 11/9 1962.)

Anm.: Bolaget Z:s aktier i A. torde inte utgöra lagertillgång. På fråga om Z:s skattskyldighet jämligt den provisoriska lagstiftningen förklarade RN bolaget Z. vara ett sådant förvaltningsföretag, varom förmäles i 10 § första st. i den provisoriska förordningen, och Z. således skattskyldigt för utdelning från A. allenast i den omfattning som angives i nämnda författningsrum. Men vinst vid försäljning av aktierna ansågs utgöra skattepliktig inkomst av rörelse för Z. Om aktierna i A. ägts direkt av X., hade nämligen aktierna varit att anse som varuaktier för X. Den omständigheten att X. ägde aktierna i A. indirekt via Z. ansågs tydligen inte böra medföra skattefrihet vid en försäljning som företogs av Z.

Banks bidrag till Sverige-Hus och Turisttrafikförbundet

Besvär av allmänna ombudet hos MKPN angående Svenska Handelsbankens inkomsttaxering år 1958. — Banken, som yrkat avdrag för bidrag till finansieringen av Sverige-huset i Buenos

Aires med 10.000 kr och för bidrag till Svenska Turisttrafikförbundet med 6.500 kr, förvägrades dessa avdrag av MKPN. — Hos KR framhöll banken beträffande det förstnämnda bidraget, att detsamma vore motiverat av bl. a. bankens intresse av att bibehålla och öka dess goodwill hos de kundföretag som handlade med Argentina. Beträffande bidraget till Turisttrafikförbundet framhölls bl. a. att de banker som bedrev valutahandel av naturliga skäl hörde till de näringsföretag, som hade direkt nytta av den ökade utländska turisttrafiken till och inom Sverige. Bidraget vore därför ur affärsnämsig synpunkt att jämställa med kostnader för av banken direkt bedriven acquisition. — KR ansåg båda bidragen utgöra avdragsgilla omkostnader i bankens rörelse. — RR fastställde dock MKPN:s beslut, enär ändamålen med ifrågavarande båda bidrag icke kunde anses hava så nära samband med bankens rörelse, att bidragen må betraktas såsom driftkostnader i rörelsen. (RR:s utslag den 7/6 1962.)

Arvode till förmyndare och överförmyndare

Besvär av TI angående förre postmästaren S:s inkomsttaxering år 1956. — I S:s deklARATION hade uppgivits dels inkomst av pensioner med 13.895 kr och dels inkomst av kapital utgörande bankräntor med 378 kr. Från den förstnämnda inkomsten yrkades avdrag för arvoden till förmyndare och överförmyndare med 841 kr. — PN ansåg att förmyndarearvodena borde fördelas å förvärvskällorna tjänst och kapital efter förhållandet mellan respektive inkomster eller således med 819 kr å tjänsteinkomsten och 22 kr å kapitalinkomsten samt vägrade avdrag vid be-

räkning av tjänsteinkomsten men medgav avdrag vid beräkning av kapitalinkomsten med 22 kr. — KR förklarade S. berättigad till avdrag även för beloppet 819 kr vid beräkning av tjänsteinkomsten. — RR fastställde emellertid PN:s beslut, enär förenämnda arvoden, till den del de hänförde sig till S:s inkomst av tjänst, icke kunde anses såsom för honom avdragsgilla kostnader. (RR:s utslag den 6/6 1962, en ledamot fann ej skäl att göra ändring i KR:s utslag.)

Anm.: Enligt 13 kap. 1 § föräldrabalken har förmyndare i princip att förvalta myndlingens förmögenhet och företräda honom i angelägenheter som rör denna. Förmyndarearvodet bestäms emellertid i förhållande till den omyndiges behållna inkomst enligt årsräkning eller sluträkning.

Traktamentsersättning till förman vid skogsvårdsstyrelse

Besvär av skogsförmannen A. angående inkomsttaxering år 1959. A., som varit anställd som stämpningsförman hos Gävleborgs läns skogsvårdsstyrelse, hade vid beräkning av inkomst av tjänst yrkat avdrag för fördyrade levnadskostnader med 1.515 kr, motsvarande från arbetsgivaren uppburen traktamentsersättning. — PN vägrade avdrag för beloppet av följande skäl: Skogsvårdsstyrelsen är ej ett statligt organ. Vad A. från skogsvårdsstyrelsen uppburit i traktamentsersättning utgör därför skattepliktig intäkt. A. har gjort gällande att han haft fördyrade kostnader på grund av matsäckshållning. Kostnader för matsäck anses enligt rättspraxis icke avdragsgilla. — Hos KR tillstyrkte TI bifall till A:s besvär och anförde, att skogsvårdsstyrelsen visserligen icke vore ett statligt organ

men att enligt k. brev 16/1 1953 av Kungl. Maj:ts utsedd myndighet — skogsvårdsstyrelsen — skulle godkänna grunderna för traktamentsersättningen. Dessa grunder finge icke vara förmånligare än för motsvarande befattningshavare inom statsförvaltningen. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/6 1962.)

Förlust av redovisningsmedel på grund av inbrott

Besvär av bryggeriföreståndaren Ö. angående inkomsttaxering år 1956. — I sin deklaration yrkade Ö. avdrag med 614 kr från lönen såsom bryggeriföreståndare för förlust som åsamkats honom på grund av inbrottsstöld. Enligt ett av Ö. åberopat polisintyg hade inbrott skett i Ö:s kontor, vilket låg i omedelbar anslutning till hans bostad. Därvid hade tillgripits bl. a. 713 kr 98 öre, varav 128 kr 98 öre utgjort växelkassa och 585 kr lön som innehållits för gäldande av sju anställdas preliminärskatt. Arbetsgivaren hade avdragit beloppet 713:98 kr från Ö:s lön. Försäkringsersättning hade dock utfallit med 100 kr. — TN vägrade avdraget, liksom PN, varest TI hävdade att förlusten vore att hänföra till kapitalförlust. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Av handlingarna får anses framgå, att Ö. med redovisningskyldighet omhänderhaft de stulna pengarna för sin arbetsgivare och genom löneavdrag fått ersätta denne för förlusten med, såvitt nu är i fråga, 614 kr. Enär Ö. förty jämligt 33 § KL äger åtnjuta avdrag för den förlust, han lidit — — — biföll RR Ö:s talan. (RR:s utslag den 23/8 1962.)

Till förmån för visst ändamål avstått föreläsningararvode m. m. — skattepliktig inkomst eller ej?

Besvär av TI samt kyrkoherden R. an-

gående R:s inkomsttaxering år 1958. — Vid 1958 års taxering uppgav R. under inkomst av tjänst — förutom avlöning som kyrkoherde — även viss inkomst genom föreläsningar m. m. TN taxerade R. i enlighet därmed.

Hos PN yrkade TI, att R:s taxeringar måtte höjas med 17.868 kr, därav för arvoden för konfirmationsundervisning 1.200 kr. TI anförde: Såsom ersättning för hållande av föredrag och föreläsningar hade R. begärt antingen visst honorar för egen del jämte en penninggåva till stiftelsen Gratia Dei eller enbart en gåva till stiftelsen. De belopp som sålunda tillfallit stiftelsen hade R. ansett icke utgöra för honom skattepliktig intäkt, och han hade i följd därav icke redovisat dessa i sin deklaration. Beloppen finge emellertid anses utgöra ersättning för av R. utförda tjänster och på grund härav skattepliktig intäkt för honom. Det förhållandet att han förfogade över beloppen på så sätt att dessa tillförts stiftelsen Gratia Dei torde icke utgöra skäl för att beloppen icke skulle inkomstbeskattas hos honom. I beloppet (17.868—1.200) 16.668 kr hade med 553 kr inräknats jämväl ett honorar, som R. erhållit för en av honom författad bok och som han avstått från till förmån för stiftelsen. Beträffande detta honorar torde gälla detsamma som anförts beträffande föredrags- och föreläsningarsersättningarna. Arvodet för konfirmationsundervisning syntes dels innefatta ersättning för inackordering av konfirmander och dels ersättning för konfirmationsundervisning. Den del av beloppet, som utgjorde ersättning för inackordering, eller cirka 700 kr torde motsvaras av havda kostnader på grund av inackordering och måste därför undantagas från beskattning. Den del åter, som avsåge ersättning för konfirma-

tionsundervisning, eller 1.200 kr torde, i analogi med vad som förut anförts beträffande föredrags- och föreläsningserättningarna, få anses utgöra skattepliktig intäkt för R.

PN biföll TI:s talan. — Hos KR yrkade R. taxering i enlighet med TN:s beslut. R. anförde, att ifrågavarande belopp å 16.668 kr direkt uppburits av stiftelsen och följaktligen icke stått till hans förfogande. Vidare hade han visserligen av konfirmandernas föräldrar emottagit vissa belopp å tillhoppa 1.900 kr men med föreskrift, att desamma skulle överlämnas till nämnda stiftelse.

KR yttrade: Enär de i samband med R:s föredrags- och föreläsningverksamhet till stiftelsen Gratia Dei överlämnade beloppen, vilka kvitterats och uppburits av stiftelsen, få anses utgöra gåvor till stiftelsen från vederbörande anordnare av verksamheten, finner KR desamma icke utgöra för R. skattepliktig inkomst. De för konfirmationsundervisningen erhållna beloppen, vilka uppburits av R. för stiftelsens räkning, få anses utgöra gåvor till stiftelsen från konfirmandernas föräldrar. De kunna förty icke anses vara för R. skattepliktiga intäkter. Ovannämnda belopp å 553 kr har i kontrakt mellan R. och vederbörande förläggare betecknats såsom honorar, vilket skulle utbetalas till stiftelsen. Med hänsyn härtill kan beloppet icke anses såsom gåva från förläggaren till stiftelsen utan fastmera såsom en R:s arbetsinkomst, vilken av R. skänkts till stiftelsen. Beloppet utgör förty för R. skattepliktig inkomst. I enlighet därmed nedsatte KR taxeringarna.

Hos RR yrkade TI, att taxeringarna måtte höjas med 17.315 kr, och R., att de måtte nedsättas med 553 kr.

RR fastställde PN:s beslut och yttrade:

Av vad R. anförde och eljest förekommit i målet framgår, att överenskommelser mellan R. och vederbörande träffats om ersättning för hans ifrågavarande föredrag, föreläsningar, författarskap och konfirmationsundervisning. Den omständigheten, att — på R:s initiativ — ersättningen enligt överenskommelserna skulle, vare sig den erlades till R. eller till stiftelsen, i sista hand helt eller delvis komma stiftelsen till godo, har ej betagit ersättningen egenskapen att i sin helhet utgöra för R. skattepliktig intäkt. (RR:s utslag den 18/9 1962.)

Anm.: Frågan om skattekonsekvenserna av att en person avstår lön, arvode eller annan ersättning som tillkommer honom till förmån för annan har diskuterats av Mutén i tidskriften Balans, årg. 1959 häfte 4 sid. 49 ff, med utgångspunkt från då tillgängligt rättsfallsmaterial. Genom det nu föreliggande utslaget torde utgångsläget delvis vara ett annat. Spörsmålet har även något berörts av Å. Hellner i hans avhandling Periodiskt understöd och underskott, Gleerup 1959 sid. 153 f., samt av Englund i avhandlingen Om inkomstskattefaktorn vid beskattning av benefika förvärv, Norstedts 1960 sid. 229 f.

Förtäckt utdelning genom försäljning till bostadsförening av andelar i föreningen

Besvär av dödsboet efter H. angående eftertaxering för år 1956. — H. hade på 20-talet förvärvat andelar med därtill hörande lägenheter (enligt uppgift affärslägenheter, i Bostadsföreningen S. nr 2 u. p. a. Under årens lopp hade H. nedlagt vissa förbättringskostnader å lägenheterna. På grund av en slags hembudsskyldighet hade efter H:s död föreningen själv

inlöst andelarna jämte besittningsrätterna till belopp väsentligt överstigande till föreningen gjorda kapitalinsatser. TN ansåg att dödsboet därigenom njutit förut icke beskattad utdelning från föreningen med belopp, utgörande skillnaden mellan vederlaget och insatserna. TN eftertaxerade därför dödsboet för ett belopp av 62.765 kr. — På talan av dödsboet undanröjde dock PN eftertaxeringen, enär överlåtelsen av andelarna icke skett under sådana förhållanden att skattepliktig intäkt uppkommit för dödsboet. — Hos KR framhöll TI bl. a. att, då ett aktiebolag förvärvade egen aktie utan samband med nedsättning av aktiekapitalet, dubbelbeskattningen upprätthölls genom utskiftningsskatt å vederlaget. Beträffande ekonomisk förening fanns inte någon motsvarande bestämmelse vid föreningens förvärv av egen andel. Därest skattskyldighet för den överlåtande andelsägaren inte skulle inträda, skulle detta skapa möjlighet för en ekonomisk förening att helt undandraga sig det andra ledet i dubbelbeskattningen. TI yrkade, att dödsboet måtte eftertaxeras för skattepliktig utdelning från föreningen, men vid beräkningen av utdelningens belopp borde avräknas, utöver inbetalda insatser, jämväl visst belopp för förbättringsarbeten å de mot andelarna svarande lägenheterna. — KR, som beräknade förbättringsarbetenas värde till 10.000 kr, biföll TI:s yrkande och åsatte dödsboet eftertaxering för ett belopp av 52.765 kr. — Hos RR yrkade dödsboet undanröjande och hävdade bl. a., att det utan stöd av uttrycklig bestämmelse därom icke torde vara riktigt att draga slutsatsen att samma princip skulle gälla för ekonomisk förening som för aktiebolag. — RR undanröjde

eftertaxeringen, enär i målet icke visats, att den av föreningen erlagda lösesumman överstege värdet av det vederlag, föreningen härför bekomme, samt vid sådant förhållande saknades grund för att anse lösesumman till någon del utgöra utdelning från föreningen, och då ej heller i övrigt förebragts omständighet, som kunde medföra skattskyldighet i förevarande hänseende. (RR:s utslag den 18/6 1962, en ledamot av RR fann målet böra hänskjutas till avgörande i plenum — i sak ville han undanröja eftertaxeringen på formella grunder.)

Anm.: Jämför RÅ 1960 ref. 19 (Skattenytt 1960 sid. 335), där det gällde en bostadslägenhet och utgången blev den motsatta, d. v. s. beskattning. I det förevarande målet gällde det ju affärslägenheter. Det är därför troligt att RR dragit ut konsekvenserna av KR:s utslag ännu längre och till de förbättringar som andelsägaren nedlagt på lägenheterna räknat inte blott vanliga standardförbättringar utan även sådant som goodwill. Om vad föreningen betalar för andelsköpet till någon del avser sådana värden, som ligger utanför andelsvärdet, d. v. s. värdet av rätten till viss del i föreningens egendom, och i stället avser medlemmens direktägda tillgångar, så föreligger inte utdelning i den delen. Betalningen för dessa värden motsvaras ju av tillgångar som överförs till föreningen. Så är däremot ej fallet med de renodlade andelsvärdena. Inlösen av dylika andelar medför ingen överflyttning av förmögenhetstillgångar utan en tillgångsminskning. Överföres i sådant fall till medlem tillgångar utöver insatsen, föreligger enligt 1960 års referatmål skattepliktig utdelning.

Byggnadsaktiebolags försäljning av aktier i fastighetsförvaltande dotterbolag. Skatteplikt enligt den provisoriska lagstiftningen om aktieutdelningar m. m.

Besvär av aktiebolaget X. angående förhandsbesked. — Bolaget X., som bedrev byggnadsrörelse, ägde samtliga aktier i fastighetsaktiebolaget Y., vilket såsom praktiskt taget enda tillgång ägde en tomt. På denna tomt hade bolaget X. år 1938 uppfört en kontorsbyggnad för att i denna inrymma X:s huvudkontor och X. disponerade nu samtliga kontorslokaler i huset med undantag av ett halvt våningsplan. Aktierna i Y. hade av X. bokförts som anläggningstillgångar. X. övervägde att antingen sälja aktierna i Y. eller låta detta bolag sälja sin fastighet. X. anhöll därför om besked dels huruvida en försäljning av aktierna i Y. medförde att den vid försäljningen uppkomna vinsten skulle upptagas till beskattning hos X., dels ock huruvida utdelning från Y. till X. skulle beskattas enligt förordningen den 9/12 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall, vare sig vinsten hos dotterbolaget Y. uppkommit genom förvaltning av bolagets fastighet eller genom försäljning av densamma.

RN fann att en avyttring av aktierna i Y., vilka vore att anse som substitut för fastighet i den av moderbolaget X. bedrivna byggnadsrörelsen, bleve att anse såsom avyttring av omsättningstillgång i rörelse. På grund härav förklarade RN, att vid försäljning av aktierna i fastighetsbolaget Y. uppkommande vinst utgjorde skattepliktig intäkt av rörelse för moderbolaget X. Med hänsyn till vad RN sålunda uttalat förklarade RN vidare, att,

då fastigheten för närvarande nästan helt användes för moderbolaget X:s rörelse, utdelning å aktierna i fastighetsbolaget Y. jämlikt 11 § förenämnda förordning utgjorde för moderbolaget skattepliktig intäkt allenast i den mån utdelningen härefter från vinst med anledning av fastighetens försäljning. — RR lämnade av bolaget X. anförda besvär utan bifall. (RR:s utslag den 11/9 1962.)

Anm.: Aktierna i Y. utgjorde som synes lagertillgång hos X., jämför t. ex. RN:s meddelande 1956 nr 4: 8. Då skattskyldigheten för utdelning å aktier som utgör lagertillgång i byggnadsrörelse enligt 11 § första st. den provisoriska förordningen inte är beroende av varifrån de utdelade vinstmedlen härrör, är utdelningen under alla förhållanden skattepliktig. Detta förklarar RR:s ”utan bifall” på bolaget X:s besvär.

Periodiskt understöd eller därmed jämförlig utbetalning?

Besvär av civilingenjören L. angående eftertaxering för år 1957. — PN eftertaxerade L. för ett belopp av 840 kr, som avsåg ett av L. vid 1957 års inkomsttaxering såsom för periodiskt understöd yrkat och erhållet avdrag för utbetalning till fru H. Enligt PN hade avdraget inte bort medgivas, eftersom beloppet vore att anse såsom utgiven ersättning för dispositionsrätt till en bostadslägenhet, som innehafts av fru H.

Hos KR anförde L. bl. a., att det utbetalade beloppet avsåg ett kvartals hyra av den årshyra, L. förbundit sig att gälda för den lägenhet fru H. erhållit mot betalning mot avstående av förenämnda bostadslägenhet till L. L. yrkade därför att eftertaxeringen måtte undanröjas, i första hand på grund av bristande formell för-

utsättning för eftertaxering och i andra hand av den anledningen, att utbetalningen vore att anse som ett periodiskt understöd, för vilket L. varit berättigad till avdrag.

KR yttrade: Oaktat utbetalt belopp avsett fru H:s bostadshyra, måste utfästelsen att gälda hyran under första året efter hennes flyttning från den lägenhet L. övertagit anses äga sådant samband med fru H:s avstående av bostad åt L., att utfästelsens egentliga syfte varit icke att lämna fru H. understöd utan att ersätta henne för en mistad förmån. Vid sådant förhållande hade avdrag för utbetalningen icke bort medgivas. På grund härav och då L. måste anses hava i berörda hänseende lämnat oriktig uppgift i sin år 1957 avlämnade självdeklaration, är eftertaxeringen för ifrågavarande belopp lagligen grundad.

RR anförde: Lika med KR finner RR syftet med L:s utfästelse att gälda ifrågavarande hyra hava varit att ersätta fru H. för en mistad förmån. — Vid sådant förhållande, och då L. enligt utfästelsen väl haft att erlagga hyran kvartalsvis men endast för en tid av ett år, kan beloppet 840 kr icke anses hava utgjort vare sig periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk utbetalning som avses i 46 § 2 mom. KL och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. RR lämnar därför och på de av KR i övrigt anförda skälen besvaren utan bifall. (RR:s utslag den 6/6 1962.)

Missuppfattning av rådande praxis — extraordinär besvärsmätt?

Besvär av TI angående hemmansägaren A:s inkomsttaxering år 1954. — A., som under 1953 tillsammans med två andra personer köpt en skördetröska så-

som ersättning för självbindare och andelar i ett tröskverk, yrkade i sin år 1954 avgivna självdeklaration icke avdrag för någon del av den kostnad, 1.616 kr, som han under beskattningsåret haft för inköpet. — I en till PN den 25/3 1958 inkommen skrift yrkade A. avdrag med $\frac{2}{3}$ av nämnda kostnad eller 1.077 kr. Som skäl för att avdraget icke yrkats i deklarationen uppgav A., att han vid dess upprättande antagit att förvärvet av skördetröskan varit att anse som nyuppsättning och att han först sedermera fått reda på att avdrag som det nu yrkade kunde erhållas. — PN upptog icke A:s yrkande till prövning, enär sådana omständigheter icke föreläge, att A:s talan borde prövas i särskild ordning. — KR ansåg däremot, att A. jämlikt 100 § första stycket vid 6) och andra stycket 1956 års taxeringsförordning var berättigad att i särskild ordning anföra besvär över taxeringen samt att A. var berättigad till avdrag för inköp av skördetröska med yrkat belopp. — Häröver anförde TI besvär.

RR yttrade: Enär — oavsett huruvida ifrågavarande avdragsyrkande må vara berättigat eller ej — A:s underlåtenhet att i sin självdeklaration framställa yrkandet, enligt vad handlingarna i målet utvisa, berott på hans uppfattning om då rådande praxis, samt hans underlåtenhet vid sådant förhållande icke framstår såsom ursäktlig, prövar RR lagligt att med upphävande av KR:s utslag, fastställa PN:s nu förevarande beslut. (RR:s utslag den 22/5 1962.)

Ackumulerad inkomst genom författarverksamhet

Besvär av författaren F. angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst.

— F., som i sin år 1957 avgivna självdeklaration uppgivit 57.154 kr inkomst av rörelse, avseende litterär och musikalisk verksamhet (figurerna Kalle Stropp, Grodan Boll och deras vänner), hemställde hos PN under åberopande av att inkomsten i fråga hänförde sig till förarbeten under en tioårsperiod, att inkomsten genom skatteberäkning för ackumulerad inkomst måtte fördelas på 10 år.

Hos PN anförde TI, att F:s inkomst av den bedrivna verksamheten uppskattats till 34.773 kr vid 1956 års taxering och till 60.636 kr vid 1957 års taxering. I 1958 års deklaration hade nettointäkten uppgivits till 63.637 kr. Enär således inkomsterna av verksamheten influtit jämlikt regelbundet och till huvudsaklig del syntes utgöra ersättning för under respektive beskattningsår utförda prestationer, kunde TI icke finna sådana omständigheter föreliggande, som avsåges i förordningen om ackumulerad inkomst. TI hemställde därför att ansökningen måtte avslås.

PN avslog ansökningen. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 16/5 1962.)

Anm.: Se även SOU 1961: 56 sid. 70—72 angående frågan i vad mån inkomst av fria yrken skall kunna behandlas enligt reglerna för ackumulerad inkomst.

Arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt: besvärsmått.

Besvär av diversearbetaren W. — Lokala skattemyndigheten i G. hade förklarat att ett dikningsföretag i egenskap av arbetsgivare åt W. varit skyldigt att under tiden maj—oktober 1956 verkställa skatteavdrag för preliminär A-skatt med 1.818 kr. Då dikningsföretaget underlåtit detta, vore företaget därför jämte W. ansvarigt för skattebeloppet ävensom för därå belöpande restavgift. — Sedan företaget hos länsstyrelsen yrkat befrielse från den sålunda ålagda ansvarigheten men länsstyrelsen avslagit yrkandet, följde företaget sin talan hos KR, som biföll densamma. — Hos RR yrkade W., att länsstyrelsens beslut måtte fastställas. RR yttrade emellertid: Enär W:s rätt icke beröres av KR:s utslag, samt W. följaktligen icke är berättigad föra talan emot detsamma, finner RR vad av W. i besvären anförts och yrkats icke kunna upptagas till prövning. (RR:s utslag den 17/5 1962.)

Anm.: Den skattskyldige arbetstagaren som själv är ansvarig för skattens erläggande, oavsett det ansvar som eventuellt kan åligga arbetsgivaren, har alltså inte ansetts äga rätt att föra talan beträffande dennes ansvar.